

„..a kereszténység öröme és dicsősége” - Árpád-házi Szent Erzsébet emléknapjára

Szerző: Szalay László (2021-11-19)

1 / 8 oldal | © Katolikus.ma

Jelen kiadvány tartalmául a Katolikus.ma cikke szolgál, mely a <https://katolikus.ma/a-keresztenyseg-orome-es-dicsosege-arpad-hazi-szent-erzsebet-emleknapjara/> internetes címről származik. A cikket 2022-07-01 dátummal egy médiamissziós lelkületű Tisztelt Olvasónk töltötte le, létrehozva a jelen pdf vagy papír alapú kiadást, akinek ez úton is köszönjük az ilyen formában történő terjesztést. Mindent Isten nagyobb dicsőségére!

1231. november 17-én, 24 éves korában hunyt el Árpád-házi Szent Erzsébet, II. András király leánya, IV. Lajos türingiai őrgróf felesége. Néhány nappal ezelőtt Ferenc pápa az ő életszentségére hívta föl a ferences világiak figyelmét, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia nemrég közétett körlevele pedig úgy fogalmaz: Erzsébetben „Jézusnak egy olyan követőjét tisztelhetjük, aki Mestere példája szerint mindhalálig szeretett és mindent odaadott”. A felebaráti szeretet nagy

Szerző: Szalay László (2021-11-19)

2 / 8 oldal | © Katolikus.ma

Jelen kiadvány tartalmául a Katolikus.ma cikke szolgál, mely a <https://katolikus.ma/a-keresztynseg-orome-es-dicsosege-arpad-hazi-szent-erzsebet-emleknajjara/> internetes címről származik. A cikket 2022-07-01 dátummal egy médiamissziós lelkületű Tisztelt Olvasónk töltötte le, létrehozva a jelen pdf vagy papír alapú kiadást, akinek ez úton is köszönjük az ilyen formában történő terjesztést. Mindent Isten nagyobb dicsőségére!

magyar szentjére - akinek liturgikus emléknapja november 19. - Prohászka Ottokár költői szépségű soraival emlékezünk.

Valamint a hegyek közt zúgó folyó majd meredek szirteket, majd árnyas erdőt vagy pászitos, lankás lejtőket mos, fordulataival gyönyörű tájakat nyit, de egynél sem áll meg, hanem továsiet: úgy Szent Erzsébet élete szép és fönséges távlatokat nyit; erényekben, áldozatokban, örömeiben, fájdalmakban áradozik; naiv, mint a réten játszó gyermek, hősi, mint a pusztának prófétája, s amellet oly gyorsan tűnik le, siet elmenni, alig enged időt, hogy a földön magunkénak mond hassuk.

Komoly, fönséges, szinte rideg; de egyszersmind kedves, szerető és elragadó; második hazájában csak úgy nevezték: „die liebe heilige Elisabeth”. A női szív összes bájaival és vonzalmaival s a középkor mély kereszténységének szigorával; változatos fiatal élet varázsával s az égbe emelkedő erény érettségével lép elénk. Tizenhárom évvel már hitves, tizenkilencel özvegy, huszonnégy évvel halott lett Erzsébet, a kereszténység öröme és dicsősége. A keresztény asszonyideál, Szent Ferenc „nővére”, Fra Angelico ecsetjének alakja; „spectaculum mundo et angelis”.

S mily réven lett a wartburgi leánykából a világ szentje s ünnepeltje? Mily réven hintette be az élet realizmusát az erény idealizmusával? A szerencsésen hangolt,

Szerző: Szalay László (2021-11-19)

3 / 8 oldal | © Katolikus.ma

minden jóra hajló, gyöngéd, nőies, aranyos szíve s e szívre hulló bő kegyelem által.

Az élet csodálatosan finom s a legparányibb sejtbe hat el. A legfinomabb szövetek össze nem hasonlíthatók az élet szövetével; merő durva darócok. Aki az erény életét élni kívánja, annak ily finom érzékű lélekkel kell bírnia. Finom észrehevés, hajlíthatóság, érzék kell hozzá. S az ilyen jó, szerencsés szívet a kegyelem nemesíti. Természet és kegyelem egymásba fonódva, egybenőve állítják a világba azokat a szép lelkeket, kik hitből és szeretetből élnek, kik az életet a vágyódás honának, a földet a menny lépcsőjének, a szenvedést rubint termő gyökérnek nézik, kik a nefelejcsben a Szent Szűz szemeire, a szarkalábban a Szent Szűz sarujára, a tejútban a lelkek útjára ismernek; kik a szélzúgásban a tisztítóútz lelkeinek nyögését hallják s az illatban az erény leheletét érzik. Ilyen volt Erzsébet! A hitből vett benyomások iránt csupa érzékenység, csupa lélek.

Gyermeksége óta indult ő meg e szerencsés irányban. Kisgyermek korában, midőn még olvasni nem tudott, ott térdel a templomban megfordított könyvvel; játék közben egy lábon ugrálva kerülte meg a kápolnát s úgy tett, mintha odaesett volna falához, hogy azt megcsókolhassa; zálogot kiváltani nem csókkal, hanem „Üdvözlégy”-gyel kellett. Hibáit érző szívvel teszi jóvá; ha szemeit mise közben Lajoson felejtí, mindjárt a vértől csepegő Úr Jézus jön eszébe, akinek áldozatánál

Szerző: Szalay László (2021-11-19)

4 / 8 oldal | © Katolikus.ma

Ő most jelen van. A templomban nem imázsámolyra, hanem a földre térdelt; leveszi fejéről a koronáját, mert megakadt szeme Krisztus Urunk töviskoronáján. Megvan benne az Isten-félelem s a hozzá való vonzódás érzéke, az Isten jelenlétének érzéke, az áhítat s a felebaráti szeretet érzéke, a könyörület s az odaadás érzéke. S ezt a finom, bensőséges életet hintette szét környezetére is a „kedves Szent Erzsébet”, sőt most is ott lebeg Erzsébet emlékével ez a hangulat Wartburg várán és vidékén. Csupasz és mohos a magas wartburgi kápolna, de mily meleg színben jelenik meg sötétlő, mohos fala lelkünkben a kis Erzsébet áhítatától. Ijesztő a régi keresztkép az eisenachi templomban; a töviskoszorúról s a véres erekről szívesen vonjuk el tekintetünket; de mily kedves előttünk e komoly szent keresztkép, ha előtte Szent Erzsébetünket mély részvétben elolvadva látjuk. Hideg ott lenn a temető; dűlt keresztjei, behorpadt sírjai, zörgő avarja nem vonzanak; de ragyogó dicsőségben látjuk minden sírből fölemelkedni Krisztusnak hithű és szerető testvéreit, ha Szent Erzsébet gondolataival meggyünk végig rajta.

Emellett ez az érzékeny lélek nem szentimentális. Kemény fegyelemben tartja testét; hideget-meleget tűr; utazik lóháton hegyen-völgyön s a bűnbánat ostorát suhogatja maga fölött, ő, a fiatal jegyes s később boldog anya. Mezítláb jár a körmenetekben; szegény asszonynak öltözve látogatja nagypénteken Krisztus koporsóját. A hit ez örök poézise dacára Erzsébet mindig a földön jár; emberek

Szerző: Szalay László (2021-11-19)

5 / 8 oldal | © Katolikus.ma

körítik; anyósának nehéz a szíve rá, sok irigy s tüskés szívű ember veszi körül. Erzsébet túrni tud s tud kedves feleség s előkelő asszony lenni. Erzsébet nem valami, a világról fogalommal nem bíró kis zárdanövendék. Egyszerűen öltözködik s az egyszerűség s kedvesség mezei virágai szebben ékesítik őt, mint a gyöngyök a „francia királynét”. Juditnak Isten ad szépséget; Szent Erzsébetnek is; mikor gyapjúruhájában megjelenik a magyar követség előtt – mert selymén és bársonyán már túladdott -, elbűvöli a magyar urak lelkét.

Így élt boldogan, szíve férjén függött, háromszor lett áldott, boldog anya; de mivel hősiess volt s nemcsak izzó rózsa, forró szívű feleség, hanem tiszta lélek, tehát hóvirág is volt: azért hóban, fagyban, kegyetlenkedésben, emberek részéről szívtelenségben kellett megpróbáltatnia s megnyílnia; a Wartburg-várból istállóba került, midőn kiutasítottva, három gyermekével az eisenachi kocsmának istállójában húzta meg magát; onnan indult templomba, midőn éjféli zsolozsmára harangoztak a barátok s kérte őket, hogy e nagy kegyelemért, e Krisztus-hasonlatosságért, hogy ő Wartburgból téli éjben istállóba kerülhetett, Te Deumot zengjenek.

Szent Ferencnek köpenyét küldte el neki IX. Gergely pápa; azóta nem kellett neki II. Frigyes koronája, aki kezét kérte; ott maradt a marburgi szegényházban, melyet ő alapított; ott szolgált, ott halt meg s három év múlva kiemelték sírjából; a

Szerző: Szalay László (2021-11-19)

6 / 8 oldal | © Katolikus.ma

Jelen kiadvány tartalmául a Katolikus.ma cikke szolgál, mely a <https://katolikus.ma/a-keresztynseg-orome-es-dicsosege-arpad-hazi-szent-erzsebet-emleknajpara/> internetes címről származik. A cikket 2022-07-01 dátummal egy médiamissziós lelkületű Tisztelt Olvasónk töltötte le, létrehozva a jelen pdf vagy papír alapú kiadást, akinek ez úton is köszönjük az ilyen formában történő terjesztést. Mindent Isten nagyobb dicsőségére!

hét választófejedelem vitte koporsóját s II. Frigyes rátette a koporsóra azt a koronát, melyet Erzsébet elfogadni vonakodott életében.

Mit csodáljunk benne? Azt az örökszép hitéletet, mely őt a világból fölsőbb, tisztább fénybe emelte, vagy azt a fesztelen, kedves lelkületet, mely erőszak nélkül mindent eligazít, eltűr s kellemével bilincsel és győz? Azt a tökéletességet, mely a kegyelem erényében minden emberi bölcsességet megszügyenít, minden ideális alkotást elhomályosít, azt a lelket, mely a hitből él s legyőzi a világot? Mit csodáljunk benne, azt, hogy gyermek maradt végig s huszonnéggy évvel már a paradicsomot s a golgotát bejárta? Azt-e, hogy Szent Ferenc köpenyét II. Frigyes koronájánál többre becsülte? Mit csodáljunk benne? Azt a Te Deumot az éjjeli, téli csöndben, vagy azt az éneket, melyet halálakor a legenda szerint Marburg vidékének éneklőmadarai zengtek a halottasház szerháján? Harmónia, glória, Te Deum az egész élet. Íme az Istennel egyesült, gazdag, fogékony léleknek élete; a tudomány szétszedi elemeit, a bölcsészet kommentálja; de azt megalkotni egyik sem képes: az Isten kertjében szokott az nőni, ott feslik, ott virul és illatozik. A magyar egyháznak nincs más emléke Szent Erzsébettől, mint egy darab szárazfa nyoszolyájából az esztergomi székesegyház kincstárában; bár virágoznék ki a hétszáz éves emlékeknek szárazfája Szent Erzsébet erényeinek követésében; bár éledne föl köztünk szelleme, a gyakorlati hit, mely az égbe néz, midőn a földön jár,

Szerző: Szalay László (2021-11-19)

7 / 8 oldal | © Katolikus.ma

Jelen kiadvány tartalmául a Katolikus.ma cikke szolgál, mely a <https://katolikus.ma/a-keresztynseg-orome-es-dicsosege-arpad-hazi-szent-erzsebet-emleknajpara/> internetes címről származik. A cikket 2022-07-01 dátummal egy médiamissziós lelkületű Tisztelt Olvasónk töltötte le, létrehozva a jelen pdf vagy papír alapú kiadást, akinek ez úton is köszönjük az ilyen formában történő terjesztést. Mindent Isten nagyobb dicsőségére!

mely nemcsak lát, de tesz is.

[Prohászka Ottokár: Gondolatok a századvégi hódolatnak és a magyar katholicizmus 900. jubileumának ünnepére. Bp., 1900, 74-77. p.]

<https://www.youtube.com/embed/KPHaCcbnZMY>

Katolikus.ma

Szerző: Szalay László (2021-11-19)

8 / 8 oldal | © Katolikus.ma

Jelen kiadvány tartalmául a Katolikus.ma cikke szolgál, mely a <https://katolikus.ma/a-keresztynseg-orome-es-dicsosege-arpad-hazi-szent-erzsebet-emleknajpara/> internetes címről származik. A cikket 2022-07-01 dátummal egy médiamissziós lelkületű Tisztelt Olvasónk töltötte le, létrehozva a jelen pdf vagy papír alapú kiadást, akinek ez úton is köszönjük az ilyen formában történő terjesztést. Mindent Isten nagyobb dicsőségére!